

Verordening burgerinitiatief 2016

De raad van de gemeente Heerenveen;

gelezen het voorstel van het Presidium van 6 oktober 2016;

gelet op artikel 149 Gemeentewet,

BESLUIT:

Vast te stellen de **Verordening burgerinitiatief 2016**

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. raad: de gemeenteraad van Heerenveen;
- b. commissie: een raadscommissie als bedoeld in artikel 82 Gemeentewet;
- c. burgerinitiatief: een voorstel van een initiatiefgerechtigde om een onderwerp op de agenda van de vergadering van de raad te plaatsen;
- d. agendacommissie: een door het Presidium ingestelde commissie die de agenda van de raads- en commissievergaderingen voorbereidt en ander raadsbijeenkomsten.

Artikel 2 Initiatiefgerechtigden

1. Initiatiefgerechtigd zijn alle ingezetenen en belanghebbenden.
2. Voor de beoordeling of iemand belanghebbende is, is de situatie op de dag van indiening van het onderzoek bepalend.

Artikel 3 Uitgesloten onderwerpen

1. Een burgerinitiatief kan geen betrekking hebben op:
  - a. een onderwerp dat niet behoort tot de bevoegdheid van het gemeentebestuur;
  - b. een vraag over het gemeentelijk beleid;
  - c. een klacht in de zin van hoofdstuk 9 Algemene wet bestuursrecht;
  - d. een bezwaar in de zin van hoofdstuk 7 Algemene wet bestuursrecht;
  - e. een onderwerp waarover korter dan 2 jaar voor indiening van het burgerinitiatief door de raad een besluit is genomen, tenzij nieuwe argumenten tot een nieuwe afweging zouden kunnen leiden.
2. Een burgerinitiatief over een onderwerp of voorstel dat niet behoort tot de bevoegdheid van de raad, maar wel valt onder de bevoegdheid van het gemeentebestuur, zal door de raad, eventueel vergezeld van zijn advies, worden doorgezonden naar het college of naar de burgemeester in de hoedanigheid van portefeuillehouder.
3. Het college of de burgemeester zal een onderwerp of voorstel als bedoeld in lid 2 behandelen als ware het een burgerinitiatief.

Artikel 4 Het verzoek

1. Het verzoek tot plaatsing van een burgerinitiatief op de agenda van de vergadering van de betreffende commissie wordt schriftelijk ingediend via de griffier bij de agendacommissie. De griffie zal de initiatiefnemer gedurende de verdere procedure adviseren en begeleiden.
2. Het verzoek bevat ten minste :
  - a. een duidelijke omschrijving van het burgerinitiatief;
  - b. een toelichting op het burgerinitiatief, en
  - c. de achternaam, de voornamen, het adres, de geboortedatum van de initiatiefnemer(s) en een kopie van het ID of paspoort van de initiatiefnemer(s).

Artikel 5 Beoordeling voorstel

1. De agendacommissie plaatst een burgerinitiatief op de agenda van de desbetreffende commissie, indien door de initiatiefnemer een geldig verzoek is ingediend.
2. Een verzoek is niet ontvankelijk indien het:
  - a. een onderwerp als bedoeld in artikel 3 bevat, of
  - b. niet voldoet aan de voorwaarden, gesteld in artikel 4.

3. Indien een burgerinitiatief of het initiatief niet voldoet aan de eisen als bedoeld in artikel 4 geeft de griffier de initiatiefnemers maximaal vier weken om de vastgesteld gebreken te herstellen.
4. De griffier doet van een besluit als bedoeld in het vorige lid schriftelijk mededeling aan de initiatiefnemers en aan de agendacommissie.

Artikel 6 Behandeling voorstel

1. De agendacommissie agendeert het burgerinitiatief voor zijn eerstvolgende vergadering na de datum van indiening van het initiatief, indien het voldoet aan de vereisten zoals gesteld in artikel 4. Er dient ten minste twee weken te liggen tussen de dag van indiening van het burgerinitiatief en de dag van de vergadering waarin over het burgerinitiatief wordt beslist.
2. De griffier nodigt de initiatiefnemer schriftelijk uit voor de commissievergadering waarvoor het burgerinitiatief is geagendeerd. De initiatiefnemer of zijn plaatsvervanger heeft tijdens deze vergadering de gelegenheid om zijn burgerinitiatief mondeling nader toe te lichten.
3. Zo spoedig mogelijk nadat de commissie over het burgerinitiatief en besluit heeft genomen, wordt dit besluit schriftelijk bekend gemaakt aan de initiatiefnemer en publicatie op de gebruikelijke wijze.
4. De initiatiefnemer wordt ingelicht over de vervolgstappen inzake de uitwerking van het burgerinitiatief.

Artikel 7 Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van de dag volgende op die van haar bekendmaking.
2. Deze verordening kan worden aangehaald als Verordening burgerinitiatief 2016.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad op 28 november 2016.

*De griffier,
mevrouw W.J.M.A. Jansen*

*De voorzitter,
de heer T.J. van der Zwan*

Bijlagen:

Het burgerinitiatief is een instrument voor burgers om een nieuw onderwerp of voorstel op de agenda van de raad te plaatsen. De raad moet vervolgens over dit punt beraadslagen, mits aan de gestelde voorwaarden is voldaan. Deze verordening biedt hiervoor het formele kader.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Gekozen is voor een korte definiëring van begrippen. De Verordening burgerinitiatief biedt het formele kader om initiatieven van burgers op de raadsvergadering te krijgen.

In deze bepalingen is ervoor gekozen de term 'burgerinitiatief' te hanteren ter aanduiding van het voorstel (of onderwerp) dat door een burger bij de raad kan worden ingediend. Het biedt de mogelijkheid dat burgers een onderwerp bij de raad aandragen, zonder dat een concreet voorstel is bijgevoegd. Te denken valt hier aan de wens om in de raad over de problematiek in een bepaalde achterstandswijk te discussiëren. Uiteraard staat het burgers ook vrij om een concreet voorstel in te dienen. Het is aan de raad om te beslissen of het nadere uitwerking door de indieners behoeft

Artikel 2

De keuze voor deze ruime definitie van initiatiefgerechtigden ligt voor de hand. Het gaat om de kwaliteit van het initiatief; nadere criteria kunnen dan onnodig belemmerend werken. Bij indiening van een burgerinitiatief kan worden getoetst of de indiener/initiatiefnemer voldoet aan de vereisten van een initiatiefgerechtigde. Het verzoek vindt immers formeel op dat moment plaats. Om te kunnen onderzoeken of op dat moment wordt voldaan aan de vereisten, zijn verschillende gegevens nodig. Welke dat zijn wordt geregeld in artikel 4.

Artikel 3

Van een geldig verzoek is sprake als (a) het onderwerp van het burgerinitiatief niet in artikel 3 is uitgezonderd en (b) aan de in artikel 4 gestelde procedurele voorwaarden wordt voldaan. In artikel 2 wordt nader omschreven wanneer een persoon initiatiefgerechtigd is.

Het is weinig efficiënt om de raad te belasten met de beraadslaging over een onderwerp waarover de raad uiteindelijk geen beslissende bevoegdheid heeft.

Daar komt bij dat de afstand tussen burger en bestuur alleen maar zou worden vergroot als de burger na het doorlopen van de burgerinitiatiefprocedure te horen krijgt dat de raad niets met het burgerinitiatief kan doen, omdat hij 'er niet over gaat'. Een vraag over gemeentelijk beleid kan ook geen onderwerp van een burgerinitiatief zijn. Voor dit soort vragen staan andere wegen open, zoals het spreekrecht in een commissie- of raadsvergadering of het spreekuur van een wethouder. Ook moet voorkomen worden dat het burgerinitiatief andere procedures zoals de bezwaar- of de klachtprocedure doorkruist. Met het oog hierop kan worden bepaald dat het burgerinitiatief geen bezwaar tegen een genomen besluit of een klacht over een gedraging van het gemeentebestuur kan inhouden. Tenslotte is het evenmin de bedoeling dat zaken, die recent nog in de raad aan de orde zijn geweest, opnieuw onderwerp van bespreking worden als gevolg van een burgerinitiatief. Dit zou de besluitvorming in de raad te zeer kunnen frustreren. Daarbij kan een raad zelf bepalen welke termijn hij daarvoor geschikt acht. In lid e is gekozen voor een periode van 2 jaar. Het is aan de initiatiefnemer om aan te tonen dat het initiatief een nieuw voorstel betreft dat nog geen onderwerp van een raadsbesluit is geweest.

Een burgerinitiatief dat wordt doorgestuurd naar college of burgemeester als portefeuillehouder, is geen burgerinitiatief meer volgens de definitie van artikel 1 van deze verordening.

Lid 3 is bedoeld om te voorkomen dat college of burgemeester een initiatief om die reden terzijde kan schuiven.

Artikel 4

Het verzoek tot plaatsing van het burgerinitiatief op de agenda van de desbetreffende commissie kan bij de griffier worden ingediend. Om de voortgang van het burgerinitiatief ordelijk te laten verlopen, is het onvermijdelijk dat aan het verzoek een aantal minimumeisen wordt gesteld.

Ter voorkoming van fraude met namen wordt gevraagd naar personalia, zoals adressen, geboortedata en kopie van het ID of paspoort. Op grond van deze gegevens kan de griffier onderzoeken of het initiatief de steun van voldoende daartoe gerechtigde personen heeft.

Artikel 5

Uit dit artikel volgt dat de agendacommissie een burgerinitiatief op de agenda van een commissievergadering moet plaatsen indien er sprake is van een geldig verzoek, ingediend door een initiatiefgerechtigde. De gemeenteraad zal zich in dat geval dus moeten uitspreken over het burgerinitiatief.

De burger moet erop kunnen vertrouwen dat de agendacommissie zijn voorstel spoedig toetst aan de vereisten en een besluit neemt over de behandeling. Hierin voorziet het eerste lid. Het gaat erom een termijn te kiezen die niet te lang is, maar ook niet zo kort dat er onvoldoende tijd is om het voorstel te kunnen controleren.

Tevens is gekozen voor een herstel termijn, om de initiatiefnemers de gelegenheid te geven een gebrek te herstellen. De griffier is verantwoordelijk voor de afhandeling van dit proces.

Artikel 6

In dit artikel worden vooral waarborgen gecreëerd voor transparantie bij de afhandeling van een burgerinitiatief door de raad. Op grond van het derde lid wordt de indiener / initiatiefnemer altijd schriftelijk meegedeeld wat er met het ingediende voorstel gebeurt. Dat kan dus een inhoudelijk besluit zijn of de mededeling dat het verzoek is afgewezen. Wordt het verzoek tot plaatsing van het burgerinitiatief door de commissie afgewezen, dan is er sprake van een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht waartegen bezwaar en beroep op de rechter openstaan. Besluit de commissie het burgerinitiatief te agenderen, dan is er sprake van een voorbereidingsbeslissing die niet vatbaar is voor bezwaar of beroep (artikel 6:3 Awb). Afhankelijk van de inhoud van de beslissing op het initiatief zelf, zal er sprake zijn van een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht dat vatbaar is voor bezwaar en beroep. Zo zal bijvoorbeeld bezwaar en beroep openstaan indien de raad, het college of de burgemeester naar aanleiding van het burgerinitiatief besluit een subsidie toe te kennen voor een bepaald project. Een ander voorbeeld is het besluit om een verordening op bepaalde punten aan te passen. Tegen een dergelijk besluit staan geen bezwaar en beroep bij de rechter open (artikel 8:2 Awb). De indiener / initiatiefnemer zal hoe dan ook steeds over het vervolgtraject worden ingelicht en waar nodig en mogelijk erbij worden betrokken.

Artikel 7

Met deze verordening wordt de bestaande Verordening burgerinitiatief ingetrokken en treedt de Verordening burgerinitiatief 2016 in werking.